

Η ΠΡΟΚΑΤΑΚΛΥΣΜΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑ, ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΛΑΤΩΝ

Τέλεια ανάπτυξη ὄλων τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἰσότητα μεταξύ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

Ἡ καὶ ἡ γνώση μας γύρω ἀπὸ τὸν παγκόσμιο προκατακλυσμαῖο Αἴγιο (Πελασγικό) Πολιτισμὸ θεωρεῖται περιορισμένη ἕως ἐλάχιστη καὶ συνήθως «μυθικοῦ» περιεχομένου, στὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ θὰ ἐπιχειρήσουμε, στηριζόμενοι στὶς σχετικὲς ἀναφορὲς τοῦ Πλάτωνα, νὰ δώσουμε τὴν πληρέστερη δυνατὴ εἰκόνα ἐνὸς πολιτισμοῦ καὶ μιᾶς ὁλόκληρης ἐποχῆς, ποὺ ἐξαλείφθηκε πρὶν ἀπὸ 11.600 χρόνια περίπου. Ἐκ προοιμίου σημειώνουμε ὅτι γιὰ νὰ ἀναδείξουμε τὴν «ἄγνωστη» αὐτὴ ἱστορικὴ γνώση, προχωρήσαμε σὲ ἀπλὴ σύνθεση ἀποσπασμάτων τοῦ Ἑλληνιστοῦ φιλοσόφου, τὰ ὁποῖα βρίσκονται σκόρπια στὰ ἔργα του «Νόμοι», «Τίμαιος» καὶ «Κριτίας».

Ἡ ἐξιστόρηση τοῦ Πλάτωνα συνοδεύεται μὲ διευκρινήσεις του, ὅτι τὰ λεγόμενα του ἀπληροῦν πραγματικὰ γεγονότα¹. Ὁ φιλόσοφος δείχνει πῶς ἐπιθυμοῦσε νὰ ὑπογραμμίσῃ στὸν ἀναγνώστη, ὅτι καταγράφει ἱστορία καὶ ὄχι μῦθο μὲ ἀλληγορικὴ σημασία. Ἄκόμα μαθαίνουμε², ὅτι ὁ Σόλων εἶχε σκοπὸ νὰ συνθέσῃ τὴν προκατακλυσμαῖα ἱστορία σὲ ἔπος, πρᾶγμα ποὺ τελικὰ ἀμέλησε ἐξαιτίας «τῶν ἐξεγέρσεων καὶ τῶν ἄλλων δεινῶν ποὺ θρῆκε ἐδῶ (στὴν Ἀθήνα) κατὰ τὴν ἐπιστροφή του». Ὁ Κριτίας σημειώνει, ὅτι, ἂν τελικὰ ὁ Σόλων ἔγραφε τὸ ἔπος του, θὰ ἦταν ἀνώτερο τόσο τῶν ὁμηρικῶν ἔργων ὅσο καὶ τῶν ὄσων ἔγραψε ὁ Ἡσίοδος. Ὁ Σόλων ἐγίνε ἐπὶ ἀρχῆς ἀρχοντας στὴν Ἀθήνα τὸ 594 π.Χ. καὶ ἀνέλαβε νὰ διδάξῃ τὴν πόλη ἀπὸ τὸ πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ ἀδιέξοδο, στὸ ὁποῖο εἶχε περιέλθει. Ἡ ἀνάληψη αὐτῆς τῆς εὐθύνης ἀπὸ μέρους του στάθηκε καὶ ἡ αἰτία, ποὺ δὲν συνέγραψε ποτὲ τὴν προκατακλυσμαῖα ἱστορία.

Γιατί τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα σώθηκαν στὴν Αἴγυπτο

Σύμφωνα μὲ τὸ πλατωνικὸ κείμενο³, ἓνας Αἴγυπτιος ἱερέας ἐξήγησε στὸ Σόλωνα ὅτι ἐξαιτίας μεγάλων φυσικῶν καταστροφῶν, ποὺ συνέβησαν στὸ παρελθόν, ὁ πολιτισμὸς καταστράφηκε πολλὲς φορὲς καὶ ἄρχισε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή. Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς «θεομηνίες» ἡ Αἴγυπτος λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς τῆς θέσης πάντα προ-

1. Πλάτων, «Τίμαιος», 20e. Ἡ ἴδια διευκρίνιση ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρακάτω στὸν «Τίμαιο»: «Καὶ εἶναι πάρα πολὺ σημαντικό, ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ κατασκευασμένο μῦθο ἀλλὰ γιὰ ἀληθινὴ ἱστορία» («Τίμαιος», 26e).

2. Πλάτων, «Τίμαιος», 21c.

3. Πλάτων, «Τίμαιος», 21e. Τὰ ἐπόμενα ἀποσπάσματα ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ ἴδιο ἔργο (22 b - 24 b-c).

στατευόταν σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ἑλλαδικὸ χῶρο, ποὺ πάντα θρισκόταν στὴν κυριολεξία στὸ «μάτι τοῦ κυκλώνα»⁴. Αὐτὸ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ἡ γνώση νὰ διασφύζεται στὴν Αἴγυπτο, ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα ἡ καταστροφή ἦταν ὀλοκληρωτική. Ὁ ἴδιος ἱερέας κατέληξε: «πέφτουν ἐπάνω σας (ἐννοεῖ τοὺς Ἕλληνες) οἱ καταιγίδες τοῦ οὐρανοῦ σὰν ἐπιδημία, ποὺ ἐπανερχεται πάλι καὶ πάλι σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα καὶ σὰς ἀφήνουν μόνο μὲ τοὺς ἀγράμματους καὶ τοὺς ἀκαλλιέργητους. Καὶ ἔτσι ξεκινάτε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή, σὰν νὰ ξανανιώνετε, χωρὶς νὰ ξέρετε ὅσα ἔγιναν παλαιότερα ἐδῶ ἢ στὴν χώρα σας. Ὅσα λοιπὸν μόλις μᾶς διηγήθηκες, Σόλων, γιὰ τὶς δικές σας γενεαλογίες, δὲν εἶναι παρὰ παιδικὰ παραμύθια. Θυμάστε μόνο ἓναν κατακλυσμὸ, ἐνῶ ἔγιναν πολλοὶ στὸ παρελθόν».

Ἀμέσως μετὰ, στὸ ἴδιο κείμενο, ὁ Αἰγύπτιος ἱερέας ἐπισημαίνει, ὅτι οἱ προκατακλυσμαῖοι πρόγονοι τῶν Ἀθηναίων ἦταν τὸ εὐγενέστερο ἀνθρώπινο γένος, ὁ πολιτισμὸς τοὺς δὲ ἦταν ὁ πλεόν ἀναπτυγμένος ἐκείνης τῆς ἐποχῆς:

«Καὶ δὲν ξέρετε ἀκόμη ὅτι στὴ χώρα μας ἔζησε κάποτε τὸ ὠραιότερο καὶ τελειότερο γένος ἀνθρώπων. Ἀπὸ τὸ γένος αὐτὸ προέρχεσαι ἐσὺ καὶ ἡ πόλη σου, ἀπὸ τὸ λίγο σπέρμα ποὺ διασώθηκε. Ἀλλὰ ἐσεῖς δὲν γνωρίζετε τίποτε γι' αὐτό, γιατί ἀπὸ τοὺς ἐπιζῶντες πολλὲς γενιὲς χάθηκαν, χωρὶς νὰ ἀφήσουν πίσω τοὺς γραφές. Πραγματικά, Σόλων, πρὶν ἀπὸ τὸν πιὸ μεγάλο κατακλυσμὸ ὑπῆρξε μία ἐποχή, ποὺ ἡ πόλη τῶν σημερινῶν Ἀθηναίων ἦταν ἡ πρώτη στὸν πόλεμο ἀλλὰ καὶ ἡ πόλη μὲ τὴν καλύτερη νομοθεσία. Γιὰ τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὸ πολίτευμά της λέγεται, πῶς ἦταν ὅ,τι καλύτερο ἀκούστηκε ποτὲ στὴν οἰκουμένη καὶ ἔφθασε ὡς ἐμᾶς».

Πολιτειακὴ ὀργάνωση τῆς προκατακλυσμιαίας Ἀθήνας

Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, τὰ λόγια τοῦ Αἰγύπτιου ἱερέα συνάρπασαν τὸν Σόλωνα, ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ μάθῃ περισσότερες λεπτομέρειες σχετικὰ μὲ τὸ παρελθόν. Ὁ ἱερέας δέχτηκε μὲ εὐχαρίστηση νὰ συνεχίσῃ τὴ διήγηση, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ πόλη τῆς Σάιδας στὸ Δέλτα τοῦ Νεῖλου ἦταν προκατακλυσμαῖα ἀποικία⁵ τῶν Ἀθηναίων. Σύμφωνα μὲ τὰ ἀρχεῖα τοῦ ναοῦ ἡ Σάις εἶχε ἱδρυθῆ 8.000 χρόνια πρὶν τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Σόλωνα στὴν Αἴγυπτο (595 π.Χ.). Τὰ ἴδια

4. Ὁ ἱερέας ποὺ συναναστράφηκε ὁ Σόλων στὴν Αἴγυπτο, σύμφωνα μὲ τὸν Πλούταρχο, ὠνομαζόταν Σόγχις: «Λένε λοιπὸν πῶς ὁ Σόλων (ἄκουσε τὴ διδασκαλία) τοῦ Σόγγιτος ἀπὸ τῆ Σάιδα» («Περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος», 354E). Ἡ πληροφορία αὐτὴ εἶναι ἰδιαιτέρα σημαντικὴ, ἂν ἀναλογιστῆ κανεὶς ὅτι ὁ Πλάτων δὲν ἀναφέρει πουθενὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἱερέα, μὲ τὸν ὁποῖο μίλησε ὁ Σόλων· ἀπλᾶ τὸν ἀναφέρει μὲ τὸ ἀξίωμά του. Γιὰ νὰ γνωρίζῃ ὁ Πλούταρχος τὸ ὄνομα, σημαίνει ὅτι εἶχε στὴ διάθεσή του στοιχεῖα, ποὺ ἀπεδείκνυαν ὄχι μόνο τὸ ταξίδι τοῦ Σόλωνα στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ καὶ ποὺ ἐπιβεβαιῶναν, προφανῶς διασταύρωναν καὶ ἐπιβεβαιῶναν καὶ τὰ ὅσα ἐξιστορεῖ ὁ Πλάτων στὸν «Τίμαιο».

5. Ὁ Πλάτων ἀναφέρει: «Ἡ μεγαλύτερη πόλη τῆς ἐπαρχίας εἶναι ἡ Σάις, ἀπὸ ὅπου κατὰγεται καὶ ὁ βασιλιάς Ἄμασις. Προστάτιδα τῆς πόλης εἶναι μιὰ θεὰ ποὺ ὀνομάζεται στὰ Αἰγυπτιακὰ Νηῖθ καὶ στὰ Ἑλληνικά, ὅπως λένε οἱ ντόπιοι, Ἀθηναῖα· καὶ αὐτὸ τοὺς κάνει νὰ ἀγαποῦν πολὺ τοὺς Ἀθηναίους καὶ νὰ ἰσχυρίζονται πῶς εἶναι κατὰ κάποιον τρόπο συγγενεῖς τους» («Τίμαιος», 21e). Τὴν πληροφορία περὶ συγγένειας καὶ ἀθηναϊκοῦ ἀποικισμοῦ τῆς Αἰγύπτου ἐπιβεβαιώνει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης: «Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο κι οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ ἔκτισαν στὴν Αἴγυπτο μιὰ πόλη ποὺ ὠνομαζόταν Σάις, δοκίμαζαν τὴν ἴδια ἄγνοια ἐξ αἰτίας τοῦ κατακλυσμοῦ» («Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη» Ε', 57, 5).

ἀρχαία ἤθελαν τὴν Ἀθήνα κατὰ χίλια χρόνια ἀρχαιότερη, ἄρα – ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἴδιος ἱερέας – ἡ διήγηση του ἀναφερόταν στοὺς Ἀθηναίους πού ἔζησαν 9.000 χρόνια πρῖν, δηλαδή περίπου στὸ 9.600 π.Χ. Μάλιστα ὁ συγγραφέας τοῦ «Τίμαιου» σημειώνει, ὅτι ὁ Σόλων ἐκτὸς ἀπὸ ἀκροατῆς εἶδε καὶ μελέτησε τὰ ἴδια τὰ κείμενα, πού φυλάγονταν στὸ ναὸ καὶ ἐξιστοροῦσαν τὴν προκατακλυσμαία ἱστορία⁶. Στὴ συνέχεια ὁ ἱερέας περιγράφει τὴν πολιτειακὴ ὁργάνωση τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας: «Πρόσεξε λοιπὸν τοὺς νόμους τοὺς καὶ σύγκρινέ τοὺς μὲ τοὺς δικούς μας. Θὰ δοῖς ἐδῶ σ' ἐμᾶς πολλὰ κοινὰ σημεῖα μὲ τοὺς θεσμοὺς πού προὔπηρχαν κάποτε στὴν πόλιν σας. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὸ γένος τῶν ἱερέων διαχωρίζεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους πολῖτες· ἀκολουθοῦν οἱ τεχνῖτες – ὅπως θὰ δῆς ἢ κάθε ἐπαγγελματικὴ ὁμάδα ἀσκεῖ τὴν τέχνη της μόνη καὶ χωρὶς νὰ ἀναμειγνύεται μὲ τίς ἄλλες – καὶ στὴ συνέχεια οἱ δοσκοί, οἱ κνηγοὶ καὶ οἱ γεωργοί. Ὅσο γιὰ τὸ γένος τῶν πολεμιστῶν θὰ ἔχεις προσέξει δέδαια πῶς ἐδῶ εἶναι διαχωρισμένο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα γένη καὶ ὁ νόμος δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀσχολῆται παρὰ μόνον μὲ τὸν πόλεμο».

Ὡστόσο ἀναλυτικὴ περιγραφή τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτειακῆς ὁργάνωσης τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας δίνεται στὸν ἄλλο πλατωνικὸ διάλογο, τὸν «Κριτία», ὁ ὁποῖος θεωρεῖται συνέχεια τοῦ «Τίμαιου» (τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Κριτία» πού ἀκολουθοῦν βλ. 110 c - 112 e): «*Ἦταν λοιπὸν ἐγκατεστημένοι τότε σὲ τούτῃ τῇ χώρᾳ καὶ οἱ ἄλλες ὁμάδες τῶν πολιτῶν, πού ἀπασχολοῦνταν μὲ τίς τέχνες καὶ στὸ νὰ προμηθεύονται τὰ τρόφιμά τους ἀπὸ τῆ γῆ. Ὅσο γιὰ τὴν τάξη τῶν πολεμιστῶν, αὐτὴ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ ἄνδρες πού εἶχαν θεῖα καταγωγή. Ἡ τάξη αὐτὴ ἐξ ἀρχῆς χωρίστηκε ἀπὸ τίς ἄλλες καὶ κατοικοῦσε σὲ χωριστὸ μέρος· εἶχε δὲ ὅλα τὰ χρειαζόμενα γιὰ τὴ συντήρηση καὶ τὴ μόρφωσή της. Κανεὶς ἀπὸ αὐτὴ τὴν τάξη δὲν εἶχε κανένα εἶδος ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, θεωροῦσαν δὲ ὅλα τὰ πράγματα πῶς ἦταν κοινὰ σὲ ὅλη τὴν ὁμάδα καὶ δὲν θεωροῦσαν καθόλου σωστὸ νὰ δέχονται ἀπὸ τοὺς ἄλλους πολῖτες τίποτε ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ μπόλικα τρόφιμα. Ἐκαμαν δὲ ὅλες τίς δουλειές καὶ ἀσχολίες πού εἶπαμε χθές, δηλαδή ἐκεῖνα πού εἶπαμε πῶς ἔκαναν οἱ διωρισμένοι φύλακες. Καὶ ἔλεγαν ἀκόμη (οἱ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου) γιὰ τὸν τόπο μας, πράγμα πού εἶναι πολὺ πιθανό, πῶς τότε ἡ χώρα μας εἶχε τὰ σύνορά της χωρισμένα πρὸς τὸ μέρος τὸν Ἰσθμοῦ καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἄλλης στεριᾶς ὡς τὸν Κιθαιρῶνα καὶ τὴν Πάρνηθα καὶ πῶς τὰ σύνορα κατέβαιναν ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ εἶχαν δεξιὰ τὸν Ὠρωπὸ καὶ ἀριστερὰ τὴ θάλασσα, καὶ ἔφθναν ὡς τὸν ἀσωπὸ ποταμὸ».*

Ἐνα ἀκόμα σημαντικὸ στοιχεῖο, πού διασφύζει ὁ Πλάτων, εἶναι, ὅτι στὴν προκατακλυσμαία Ἀθήνα ὑπῆρχε ἰσότητα μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν⁷.

«*Γι' αὐτὸ ἀκριθῶς καὶ τὸ παρουσιαστικὸ τῆς θεᾶς καὶ τὸ ἀγαλμῆ της ἔχουν ἀνδρικό σχῆμα, ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἦταν κοινὰ καὶ στίς γυναῖκες καὶ στοὺς ἀνδρες. Γιὰ τοῦτο τὸ λόγο, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια ἐκείνη, ἡ θεὰ στολισμένη, ἦταν στοὺς τότε κατοίκους τῆς Ἀττικῆς στολίδι· ἀπόδειξη πῶς, ὅσα ζῶα ζοῦν μαζί, θηλυκὰ καὶ ἀρσενικὰ, καθένα ἀπὸ αὐτὰ ἀδιακρίτως*

6. «*Τὶς λεπτομέρειες ὄλων αὐτῶν θὰ τίς δοῦμε ἀργότερα μὲ τὴν ἡσυχία μας, ἔχοντας μπροστά μας τὰ ἴδια τὰ παλιὰ κείμενα*» (Πλάτων «Τίμαιος» 23e).

7. Στὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ ὁ Πλάτων βρῖσκει εὐκαιρία νὰ ἐπαναλάβῃ γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὴν ἀγία θέση του (τὴν ὁποία συναντᾶμε ἐπίσης τόσο στὸν «Τίμαιο» ὅσο καὶ στοὺς «Νόμους») περὶ φυσικῆς ἰσότητος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Προσπάθεια αναπαράστασης της καταστροφής προκατακλυσμαιάς πόλεως από κατακλυσμό με δάση τις πληροφορίες του Πλάτωνος («Τίμαιος»).

Μία άλλη απόπειρα ζωγράφου, να αναπαραστήσει καταποντιζόμενη λόγω κατακυσμού πανάρχαια πόλη.

φτειάχτηκε από τή φύση ίκανό νά άσκη τήν άρετή, πού ταιριάζει στο κάθε γένος χωριστά».

Στό στρατό τής προκατακλυσμαίας Ἀθήνας ύπηρετοῦσαν άνδρες και γυναίκες έξιςου: «Όσο τούς ήταν δυνατό, κρατοῦσαν πάντα τόν ίδιο αριθμό άνδρων και γυναικων στα όπλα, δηλαδή τόσους φύλακες όσοι χρειάζονταν για πόλεμο, κοντά είκοσι χιλιάδες· τόσοι ήταν οί πολεμιστές στα χρόνια εκείνα».

Ἡ γεωμορφολογία τής προκατακλυσμαίας Ἀθήνας

Ὁ Πλάτων στόν «Κριτία» δέν παραλείπει νά δώση και μία άρκετά κατατοπιστική περιγραφή τής προκατακλυσμαίας Ἀθήνας και τής Ἀττικῆς: «Σχετικά δέ μέ τό κάρημα τούτου τού τόπου έλεγαν πώς ξεπερνοῦσε κάθε άλλο μέρος, γι' αυτό και μπορούσε νά τρέφη πολλά στρατεύματα, πού έρχονταν από τά γύρω μέρη. Μεγάλη δέ απόδειξη τής γονιμότητάς του είναι τούτο έδω: Τό μέρος πού τού άπέμεινε τώρα μπορεί νά συγκριθῆ μέ όποιαδήποτε άλλη χώρα και από τήν άποψη τής γονιμότητας τής γῆς και από τήν άποψη τής παραγωγῆς καλών και πολλων γεννημάτων και καρπων, και ακόμα από τήν άποψη των πολλων και καλων βοσκων για τά κοπάδια. Τότε δέ εκτός από τις φυσικές καλλονές της έτρεφε ή χώρα μας και πληθος κοπάδια (...). Ἐπειδή όμως έγιναν πολλοι και μεγάλοι κατακλυσμοι μέσα στα έννια χιλιάδες χρόνια – γιατί τόσα χρόνια πέρασαν από τότε έως σήμερα – τό χῶμα, πού μέσα σέ αυτά τά χρόνια και στο διάστημα αυτών των συμβάντων (των κατακλυσμων) δέν μαζενόταν πάνω στο έδαφος, όπως γινόταν σ' άλλα μέρη, μα κάθε φορά μπόλικο απ' αυτό τραδιότανε προς τά παραθαλάσσια, χανόταν μέσα στα βαθιά νερά τής θάλασσας (...). Στόν παλιό όμως καιρό, επειδή ό τόπος μας δέν είχε χάσει τά χῶματά του, άντι για ξεροθούνια είχε ψηλούς λόφους γεμάτους χῶμα. Και αυτός ό πετρώτοπος, πού σήμερα τόν λένε Φελλέα, τότε ήταν γεμάτος από παχιά χῶματα και τά βουνά ήταν γεμάτα από πολλά δάση... (...). Τά υπόλοιπα λοιπόν μέρη τής χώρας από τή φύση ήταν τέτοια, και καθως ήταν έπόμενο, ήταν καλλιεργημένα από πραγματι-

κούς γεωργούς... (...). Και ὁ καιρὸς ἦταν στὴν κάθε ἐποχὴ καλός· οὐτὲ ἔκανε πολλὴ ζέστη οὐτὲ καὶ πολλὸ κρύο καὶ ἡ πόλη ἐκεῖνα τὰ χρόνια εἶχε τοὺς κατοίκους τῆς τακτοποιημένους κατὰ τοῦτον ἐδῶ τὸν τρόπο. Ἐν πρώτοις τὸ μέρος τῆς Ἀκρόπολης δὲν ἦταν τότε ὅπως εἶναι τώρα. Γιατὶ κάποτε ἔπεσε πολλὴ βροχὴ καὶ ξέγδαρε ὅλο τὸ γύρω ἀπ' αὐτὴν χῶμα καὶ τὴν ἔκανε γυμνή. (...). Πρωτύτερα ὅμως σὲ ἄλλῃ ἐποχῇ ἡ Ἀκρόπολη ἦταν τόσο μεγάλη, πὺν ἔφτανε ὡς τὸν Ἡριδανὸ καὶ τὸν Ἰλισσὸ καὶ ἔπαιρνε μέσα καὶ τὴν Πνύκα καὶ εἶχε σύνορό τῆς τὸ Λυκαθηττὸ ἀπὸ τὸ ἀντικρινὸ μέρος τῆς Πνύκας. Ἦταν δὲ ὅλη σκεπασμένη μὲ χῶμα καὶ ἐκτὸς ἀπὸ λίγα μέρη ἦταν στὸ πάνω μέρος ἴσιωμα. Καὶ κατοικοῦνταν στὰ ἀκρινὰ τῆς μὲν μέρη καὶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὶς πλαγιές τῆς ἀπὸ τοὺς τεχνίτες καὶ τοὺς γεωργούς ὅσοι καλλιεργοῦσαν τὰ ἐκεῖ κοινὰ μέρη τῆς. Στὸ ἐπάνω δὲ μέρος μόνῃ ἢ τάξῃ τῶν πολεμιστῶν εἶχε τὶς κατοικίες τῆς, ὀλόγυρα στὸ ναὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἡφαίστου, περιτριγυρισμένη μ' ἓνα τοῖχο σάν τὸ μάντρωμα κήπου ἐνὸς σπιτιοῦ. Πρὸς τὰ βορινὰ πάλι μέρη εἶχαν σπίτια κοινὰ (οἱ πολεμιστὲς) καὶ χειμωνιάτικες ἐγκαταστάσεις, ὅπου ἔτρωγαν τὸ χειμῶνα ὅλοι μαζί... (...) Τὰ νότια πάλι μέρη τῆς Ἀκρόπολης τὰ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ κήπους καὶ γυμναστήρια».

Ὁ Πλάτων ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ Ἀττικὴ ἐπιλέχθηκε σὲ προκατακλυσμαία ἐποχῇ ἀπὸ τὴ θεὰ Ἀθηνᾶ, διότι ἦταν ὁ καταλληλότερος τόπος γιὰ τὴν ἐξέλιξη ἀνθρώπινου γένους πὺν θὰ εἶχε θεία χαρακτηριστικά· καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια ὁ τόπος θὰ γεννοῦσε ἀνθρώπους πὺν θὰ ἔμοιαζαν μὲ τὴ θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀνδρείας (πολέμου): «Ἐπέλεξε (ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ) τὸν συγκεκριμένο τόπο, ὅπου γεννηθήκατε, ἐπειδὴ προέβλεψε ὅτι τὸ εὐκρατο κλίμα του θὰ ἐπιδράσῃ θετικὰ στὴ σφραγισμένη τῶν ἀνθρώπων. Ἡ θεὰ ἦταν φίλη τοῦ πολέμου καὶ τῆς σοφίας· ἐπέλεξε ἐπομένως τὸν τόπο ἐκεῖνο, πὺν θὰ γεννοῦσε ἀνθρώπους παρόμοιους μὲ αὐτὴν καὶ ἴδρυνε τὴν πρώτη τῆς πόλη. Ἐγκαταστάθηκαν λοιπὸν ἐκεῖ, ἔχοντας τέτοιους καὶ ἀκόμη καλύτερους νόμους καὶ ξεπεράσατε ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα στὴν ἀρετὴ, ὅπως ἄλλωστε θὰ περιμένε κανεῖς ἀπὸ γεννήματα καὶ θρέμματα θεῶν».

Ἵπεραναπτυγμένος ὁ προκατακλυσμαῖος πολιτισμὸς

Στὸν πλατωνικὸ διάλογο «Τίμαιος» γίνεται ξεκάθαρη ἀναφορὰ σὲ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου προκατακλυσμαῖο πολιτισμὸ, ὄχι μόνον σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ στὴ νομοθεσία καὶ στὴ φιλοσοφία ἀλλὰ καὶ στὶς ἐπιστῆμες καὶ τὶς τέχνες: «Στὸ ζήτημα τώρα τῆς φρόνησης βλέπεις πόσο μερίμνησε ἐδῶ ὁ νόμος ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν κοσμικὴ τάξη ἀντλήσε ἀπὸ τὸ θεϊκὸ βασίλειο ὄλες τὶς τέχνες πὺν θρῖσκουν ἐφαρμογὴ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ, ὡς τὴ μαντικὴ καὶ τὴν ἱατρικὴ πὺν διασφαλίζει τὴν υἱεία καὶ ἐξάντλησε ὅλη τὴ σειρά τῶν γνώσεων πὺν ἔπονται».

Ἰσχυρίζεται δηλαδή ὁ Πλάτων πὺν πρὶν τὸν κατακλυσμὸ εἶχαν ἐφαρμοστὴ ὄλες οἱ τέχνες – τεχνολογία, πὺν θρῖσκουν ἐφαρμογὴ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. ἡ μαντικὴ (ὡς τέχνη ἐπικοινωνίας μὲ τὴ συμπαντικὴ ροή) καὶ ἡ ἱατρικὴ ἦταν ὑψηλοτάτου ἐπιπέδου, καὶ εἶχε ἐξάντληθῆ – δηλαδή εἶχε φτάσει στὸ ὑψηλότετο δυνατὸ ἐπίπεδο – ἡ γνωστικὴ ἱκανότητα τῶν ἀνθρώπων στοὺς τομεῖς τῆς ἐπιστῆμης καὶ τῆς τεχνολογίας. Τὸν ἴδιο ἰσχυρισμὸ του γιὰ ἀναπτυγμένο προκατακλυσμαῖο πολιτισμὸ ὁ Πλάτων ἐπαναλαμβάνει καὶ στὸ ἔργο τῆς μεγάλης ὠριμότητάς του, τοὺς «Νόμους» (βιβλίον Γ', 687c - 681). Ὁ διάλογος πὺν ἀκολουθεῖ γίνεται μεταξὺ τοῦ Ἀθηναίου (ΑΘ.) καὶ τοῦ Κλεινία (ΚΛ.):

«ΑΘ.: Νὰ ὑποθέσουμε ἐπίσης ὅτι καταστράφηκαν συθέμελα ὅλες οἱ πεδινὲς καὶ οἱ παραθαλάσσιες πόλεις;

»ΚΑ. Ἄς τὸ ὑποθέσουμε.

»ΑΘ. Ἔτσι ὅμως καταστράφηκαν ὅλα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ ἀνακαλύψεις, πὸν εἶχαν γίνει, σχετικὰ μὲ τὴν πολιτικὴ ἢ μὲ ὁποιοδήποτε ἄλλο πεδίο γνώσης. Γιατί, φίλοι μου, ἂν οἱ ἀνακαλύψεις τοὺς εἶχαν μείνει ἄθικτες ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, ὅπως τὶς ἔχουμε σήμερα, δὲν θὰ ὑπῆρχε περιθώριο γιὰ καινούργιες ἐφευρέσεις».

Στὸ παραπάνω ἀπόσπασμα ὁ Πλάτων δὲν ἀφήνει καμμία ἀμφιβολία: Ἄν οἱ ἐφευρέσεις τοῦ προκατακλυσμαίου πολιτισμοῦ δὲν εἶχαν χαθῆ, ἢ μεταγενέστερη ἀνθρωπότητα δὲν θὰ εἶχε τίποτα νὰ ἐφεύρη, ἐννοώντας φυσικὰ ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖνος εἶχε φτάσει στὸ ὑψηλότερο τεχνολογικὸ καὶ πολιτισμικὸ ἐπίπεδο. Δίνει μάλιστα καὶ μίαν ἱκανοποιητικὴ ἀπάντηση σὲ ὅσους ἔχουν χωρίσει τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας σὲ περιόδους πὸν ὀνομάζονται: «Παλαιολιθική», «Νεολιθική», «Τοῦ Χαλκοῦ» κ.ο.κ. Περιγράφει λοιπὸν τί ἐπικράτησε μετὰ τὸν κατακλυσμό:

«Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ πρέπει νὰ ἐνιωθῶν εὐχαρίστηση ὅταν συναντιόταν, τόσο λίγοι πὸν ἦταν. Σίγουρα ὅλα τὰ μέσα ἐπικοινωνίας, πὸν ἴσως χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὶς ἐπαφές τοὺς στὴ στεριά καὶ τὴ θάλασσα, θὰ εἶχαν καταστραφῆ μαζὶ μὲ τὶς μεθόδους κατασκευῆς τοὺς. Ἔτσι πιστεύω δὲν τοὺς ἦταν εὐκόλο νὰ ἔρχονται σὲ ἐπαφὴ μεταξύ τοὺς. Ἐπῆρχε ἔλλειψη ξυλείας, ἐνῶ τὸ σίδηρο, ὁ χαλκὸς καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέταλλα ἀνακατεύτηκαν, χώθηκαν μέσα στὴ γῆ καὶ ἦταν δύσκολο πιά νὰ τὰ ξεχωρίσουν. Κι ἂν ἀπόμειναν ἀκόμα ὠριμμένα ἐργαλεῖα κάπου στὰ βουνά, σὲ λίγο καταστράφηκαν ἀπὸ τὴ σκουριὰ καὶ δὲν μποροῦσαν ν' ἀντικατασταθοῦν, πρὶν μάθουν οἱ ἄνθρωποι καὶ πάλι τὴν τεχνικὴ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν μετάλλων. Ὅλες ὅμως οἱ τέχνες πὸν βασίζονται στὸ σίδηρο, στὸν χαλκὸ καὶ στὰ ἄλλα μέταλλα εἶχαν χαθῆ σ' ἐκεῖνη τὴν περίοδο καὶ γιὰ ἀκόμη μεγαλύτερο διάστημα (...) Ὅσο γιὰ τὴν ἀγγειοπλαστικὴ καὶ ὑφαντικὴ τέχνη, δὲν χρειάζονταν καθόλου σίδηρο. Ὁ Θεὸς ἔδωσε αὐτὲς τὶς δύο τέχνες στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ φτειάχνουν ὅ,τι ἤθελαν, ἔτσι ὥστε, ἂν ποτὲ τύχαινε τὸ ἀνθρώπινο γένος νὰ μὴ θρῖσκη μέταλλα, νὰ μπορῆ νὰ ἀναγενῶται καὶ νὰ ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὴν ἀρχή».

Ἡ ἐπεξεργασία καὶ χρῆση τῶν μετάλλων ὡς τέχνη χάθηκε, μᾶς βεβαιώνει ὁ Πλάτων καὶ μάλιστα γιὰ πολὺ μεγάλο χρονικὸ διάστημα. Ἡ ἀνθρωπότητα ἐπέστρεψε στὴν βαρβαρότητα καὶ ξεκίνησε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή.

[Σὲ ἐπόμενο τεῦχος: Ἡ πλήρης ἐπαλήθευση τῶν πληροφοριῶν τοῦ Πλάτωνος ἀπὸ τὶς ἀνακαλύψεις τῆς νεώτερης ἐπιστήμης.]

Στέφανος Μυτιληναῖος

[Εἰδικευμένες ἔρευνες καὶ πλήρες ἀποδεικτικὸ ὑλικὸ γιὰ τὸν Χαμένο Παγκόσμιο Προκατακλυσμαῖο Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ βλ. στὸν «Δαυλὸ» τόμοι 1982, 1983, 1985, 1987, 1988, 1990, 1991, 1993, 1995, 1998, 1999, 2000, 2001.]